

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. IV. Nominabilitas Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

sumpta collectivè, & in esse producti exhaurirent virtutem productivam DEI, qua ipsa de causa eorum omnium simultanea productio implicat. Unde instantia ipsis potius Adversariis est solvenda.

13. Ex hæcenus dictis sequitur, neque omnia libera decreta DEI ab ullo beatorum terminativè cognosci posse, suppositâ doctrinâ, quod divina voluntas circa nullas creaturas sive futuras, sive non futuras suspensa manere, aut negativè tantum se habere possit. Decreta enim divina terminativè cognosci nequeunt, quin terminus eorundem in obliquo connotatus cognoscatur: sed ad terminum divinorum decretorum in hac hypothese pertinent omnia illa possibilis, quæ ad statum non futuritionis sunt divinitus relegata; ergo nisi omnia possibilis videantur (quæ videri non posse ostendimus) omnia quoque decreta in DEO videri non possunt. Dixi tamen *terminativè*, non *subjectivè*, quia cum subjectivè accepta sint actus ipse divinæ voluntatis forenaliter & necessariò in DEO existens, ab ipso attributo voluntatis divinæ virtualiter indistinctus, haud dubiè à beatis videntur in DEO.

§. III.

Quanam creature actuales & quomodo à beatis videantur?

14. Certum est primò. Possè omnes actuales creaturas in DEO videri, cum nulla sit assignabilis implicancia, & ita de facto juxta S. D. in 3. p. q. 10. art. 2. & communem Theologorum ab anima Christi videantur. Quia ut modò dictum, non ideo comprehenditur scientia visionis, quod omnes illæ creature videantur, quæ scientiæ visionis obijciuntur, quod enim scientia visionis non ad alia & plura objecta se extendat, non est, quia futura adæquant virtutem scientiæ, sed quia libera DEI voluntas plura objecta è statu possibilitatis educere noluit in statum realis existentiæ, in quo solùm scientiam visionis terminant & denominant.

15. Certum est secundò de fide, à cæteris beatis non omnes creaturas actuales videri, ex illo Matth. 24. & Marci 13. ubi Christus affirmat, quod de ultimo die iudicii nemo scit, neque Angeli in celo. Ac præterea, quia nulli paræ creaturæ concessum est, cognoscere omnes cogitationes & secreta cordium.

16. Cognoscunt tamen beati secundùm communem Theologorum in primis omnia mysteria fidei, saltem quo ad substantiam: visio enim succedit fidei, tanquam terminus viæ conformiter ad illud Propheta: Plal. 47. *sicut audivimus, sic vidimus*, & c. & illud Apostoli 1. Cor. 13. *cum autem venerit, quod perfectum est, evacuabitur, quod ex parte est* & c. Unde August. 20. de Civ. c. 21. dicit: *quid videbimus, nisi DEUM, & omnia illa, quæ nunc non videmus credentes?* Dixi: *saltem quoad substantiam*, hoc est, specificam rationem mysteriorum: nam quoad omnes differentias individuales, circumstantias loci, vel temporis, singulorum quoque peculiare rationes & ordinationes, non omnia clarè cognosci ex loco scripturæ supra citato de extremo iudicii die, satis constat.

Cognoscunt præterea ordinem, partes, species, naturam, virtutes & proprietates totius universi, nec non illa omnia, quæ pertinent ad cujuslibet statum, quem in hac vita gesserat, quæque personam ipsius concernunt. Quorum omnium ratio est, quod visio beatifica latet, & explicat omnem rationabilem appetitum beati: sed beati rationabiliter appetunt in primis illa clarè videre in patria, quæ obcurè crediderunt, & è quibus Theologicas conclusiones derivarunt in via: Nec non dispositionem & seriem totius universi, cuius perfecta cognitio naturæ Angelicæ est concessa: ac tandem quæ statum aut personam propriam concernunt.

Inde est, quod, ut dictum, Christus D. omnes videat cogitationes hominum & Angelorum, & quæcunque scientiæ visionis continentur, quia nôsse hæc omnia ad ipsius statum pertinet, propter dignitatem capitis, & hypostaticam unionis. Ideo quoque vident beati seriem & ordinem suæ prædestinationis, quia hæc maximè personam & statum beatitudinis concernit. Vident Sancti eorum preces ac constitutionem, qui se ipsorum intercessionem commendant, præcipuè SS. Angeli Custodes, quæ circa suos clientes aguntur. Videt Beatissima Virgo seu Patrona omnium Christianorum omnium statum, necessitates, &c.

Vident, inquam, hæc omnia beati, & ab initio suæ beatitudinis simul, absque successione vident, ut S. Doct. hic a. 10. *Non enim inquit S. August. l. 15. de Trin. c. 16. erunt volubiles cogitationes nostræ, ab aliis in alia euntes atque redeuntes, sed omnem scientiam nostram uno simul conspectu videbimus.* Et si enim ea, quæ beati vident, non simul, sed successivè eveniant, quia tamen habent similitudinem in æternitate divinæ essentia; ipsæ quoque visio æternitate participatâ mensuratur, & per invariabilia principia regulatur, ideo non successivè, sed simul beatorum conspectui obijciuntur. Unde si quæ in tempore & successivè ab Angelis vel Beatis cognita à S. Script. referuntur, ut il. 63. & Dan. 10. non de cognitione in Verbo, sed quæ per specialem revelationem extra Verbum habetur, sunt intelligenda.

Dices: Ex decimo cap. Danielis constat fuisse pugnam inter Angelos ex eo ortam, quod ipsis ignotum esset, quid circa clientes suæ curæ commissos Divina providentia in futurum dispoferet: ergo non subsistit, quod beati statim ab initio suæ beatitudinis videant omnia, quæ ad suum statum pertinent.

Resp. cum communi Thomist. & Godoyo hic disp. 21. §. 4. sufficere, quod beati præcipuos eventus & individua ad suum statum pertinentia à principio in Verbo cognoscant, omnes autem eventus in particulari successivè & extra Verbum possunt per specialem revelationem cognoscere.

§. IV.

Nominabilitas DEI.

Nota: Triplex DEO nomen imponi posse. Primum, quod ipsum comprehensivè significet. Secundum, quod licet non comprehensivè, tamen quidditivè, ut in se est. Tertium, quod quidem

quidem DEUM secundum aliquid sui propriè & substantialiter significet, non tamen quidditative, ne in se est, sed abstractivè & prout subest nostris in adæquatè conceptibus. Hoc posito sit

CONCLUSIO. *Primo modo solus DEUS; secundò beati DEUM videntes; tertio etiam viatores DEUM nominare possunt.* Ita S. D. hæc q. 13. a. 1. & seq.

Ratio totius conclusionis est ex Philoſopho 1. d. Interp. ubi dicit, quòd nomina significant res mediante conceptu, & voces sunt note earum, que in anima sunt passionum. Unde secundum quòd aliquid à nobis intellectu cognosci potest (inquit S. D.) sic à nobis potest nominari, sed DEUS suà cognitione comprehenditur potest: ergo etiam à se solo comprehensivè nominari. Cognoscitur autem quidditative ut in se est, à beatis; ergo sic etiam ab ipsis nominari potest, ideòque rursus S. D. si intellectus noster DEUM per se ipsum videret, illi posset imponere nomen unum, quòd erit in paria: & ideo dicitur Zach. ult. In illa die erit Dominus unus, & nomen ejus unum. Tandem ab-

stractivè & inadæquatè cognoscitur à viatoribus: ergo etiam à nobis abstractiva nomina ipsius quidditatem saltem inadæquatè exprimentia potest accipere. De quibus in superioribus abunde diximus.

Dices: Beati non possunt de DEO formare verbum: ergo nec nomen quidditative DEUM exprimens. Resp. nego consequentiam, quia per verbum intelligitur species expressa, quæ sit adæquata & formalis similitudo ipsius, imò ipsum objectum in esse intelligibili; quòd implicat ex dictis: nomen verò tantum importat rationem signi, quòd etiam salvatur absque formali similitudine in conceptione & intellectione creata, terminata ad divinam essentiam, ut in se est. Ex quibus intelligis, quo sensu DEUS non tantum incomprehensibilis, sed etiam ineffabilis, & innominabilis à SS. PP. nominetur: nimirum innominabilis comprehensivè respectu omnis creaturæ; innominabilis quidditative in se est respectu viatoris. Et hæc de Visione.

DISPUTATIO XI.

DE

Scientia DEI in genere.

Ad q. 14. D. Th.

Scientia aliquando latiori sensu accipitur pro quacunque cognitione certa & evidente; alias pressiori significatione pro cognitione certa & evidente per causam. Priore modo DEUM infinite scientem, hoc est, intelligentem esse, tam respectu sui, quam creaturarum ex fide & ratione certum est. Ex fide quidem, declarata Job. 12. *Apud ipsum est sapientia & fortitudo, ipse habet consilium & intelligentiam*, aliis que quam plurimis locis. Ratione verò, quia de ratione actus puri, entis à se, perfectissimi agentis, & viventis vitæ infinite perfectæ, non est tantum esse intellectivum (imò esse intellectivum radicale vel in actu primo, virtualiter intrinsecè distinctum ab actu secundo, in DEO admitti non posse, dictum est. Disp. 3. a. 4. §. 2.) sed ipsum intelligere: insuper actus purus exigit habere omnem perfectionem simpliciter simplicem, qualis utique est intellectio & scientia. Restat igitur hoc capite inquirendum, quomodo scientia Divina se habeat tum per ordinem ad DEUM ipsum, tum per ordinem ad creaturas.

ARTICULUS I.

An S. D. infinitam intellectualitatem DEI demonstrativè probaverit ex ejus infinita immaterialitate?

SUMMARI A.

1. Quotuplex sit immaterialitas?
2. Defenditur probatio D. Thome inductione cognoscentiam.
3. Et ratione, ex natura materia desumpta.
4. Auctoritas PP. pro eadem sententia.
5. Martiniæ opinio & objectio.
6. Bruta habent modum cognoscendi immaterialem immersivè.
7. Angeli non equaliter excludunt materiam, quoad conditionem potentialitatis.
8. Ratio S. D. procedit de substantiis immaterialibus.
9. Retorsio contra Adversarios.
10. S. D. non probat esse cognoscitivum per capacitatem plurium formarum.
11. Quando esse receptivum sit esse materiale?
12. Instantia adversus rationem S. D.
13. Refutatur responsio Ferrariensis.
14. Vera differentia inter cognoscentia & non cognoscentia.

15. Non